

רק להסתמך ולתמכר אף להכניס זמניו המנוון :

דמהי לאמנותה גם לעין הפכי שבוטה ואורושי שטרה .
ולפי"ף קף אי רב לא סי' נאמן אלל ר"ח אלל כחד כשר סי'
המתחבל על פיו גם לר"מ ולא פלוג על הרמב"ן אלל בחרם
רק שאינו מפסולי עדות ולהרמב"ן גם ע"פ עדות מתחבל
ולר"מ מ' איתו מתחבל . ובמש"ס

תקעו בדרך הזה אשר הכתוב אלל לבזבז מא"י למלריס .
ז"ל קף ללה דייק' הכי שלא לאסור רק דרך המדבר

כדרכם שנתנום ממלריס בלדכתיב נפ' בגלח . לזה עכ"פ דייקון
שלא לאסור מארץ חתמה .
ובנסתה מיי"פ פ"ה ממלריס מיישב
פ"פ ד' הרלרס מק' שדר
הרמב"ם בנלריס ע"ש . ונע"ק
דא הרמב"ם טס ה' ח' דריס
טעם הליסור מפני שבעשה ארץ
מלריס מקולקל יותר מכל
הארלות . וח"כ לכוונה שייך טעם
זה גם כשהולך לגור בה מלרץ
אחרת . ודוחק לומר דלה הקפידה
חורס רק לשניו גדול ממקום
קדוש לטמא כמו מא"י למלריס
ולא מלרץ אחרת למלריס דלרץ
לשניו גדול כ"כ . ואולי יומא
טעם הרמב"ם מפני שבעשה
מקולקל יותר . אפשר דזמון
הרמב"ם כבר חיקו מעשיהם עד
שליס גרושים משאר האומות .
אך ל"פ לנדוט טעמא דקרא ולהלך
מפני זה ועי' בטלח כרועיס
ח"ס ערך טעמא דקרא :

תקעו אינן מניחין לאכל להתענות ביום ראשון
ואפי' בתענית שלפני ר"ח לא הניח
רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסח
לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי
דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל'
ע"פ ע"ג . ופי שמת רב מת וא"י מותר לחומינו למעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח
לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות
הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרבן שעומד בבית
האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה
שנפטר אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם
ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל
שחיבי בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם חי'
גם עשה בעיר חי' טיקל :

תקעו ואפי' בתענית שלפני ר"ח לא הניח
רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעו ח' בימים הקדמונים
תקעו השיב רב אלפס מי שביקש להח' פתם
על מי שיועד לו עדות ואין סעיד לו
אין מונעין אותו שנאמר אם לא יגיד ונשא עונו וכל
שכן ח' פתם :

מדמעיד ללשם שמת בעלה דנאמן
להחירס להנשא דע"כ לריכה גם
להתחבל ולא פלוג בין אבילות
דלשה לשאר אבילות ע"ש . ז"ל
ד"ל לנעה הר"מ עמ"ס ה"ח
בעירובין דס"ה ע"ב ר"ס הסח
לדומרה לא חמרי' לא פלוג
וביאר כיד מלחכי סי' שר"ז
בבונה הסח' דלף דמניו
בכמ"ד דנס לחומרה חמרי' ל"פ
מ"מ בעירוב דק"ל הלכה כדברי
המיקל בעירוב ולא חמרי' ב"י
ל"פ להמיר ע"ש . וח"כ למאי
דק"ל נמי סלכה כדברי מקול
באלל כדריחא במ"ק ד"ח . שייך
נמי בזל לומר דלה חמרי' לא
פלוג להחמיר . ולמש"ס הר"ש
דמוחל דלחי ליד קולא הוה
לנכל דברי חורס כל' ז' ונע"ק
דהא מותר ללמוד בטלחה אבילות
ודומה כמובאר ביור"ד סי' שפ"ד
ס"ד . וגם בזל מקיים מלוח ס"ח
וחפילין ביום ראשון . פשיעה ל"ש
לומר לא פלוג ולנכל מלוח על
חורס . וכיון דלשה ע"כ לריכה
להתחבל מדמחירין חושה להסח
שלא יהא תרתי דהאי ע"ש .
בק"ל וזה ל"ש בשאר אבילות .
ובנל"ה פדוחה חלס יואר

העד לכבוד האמת משום דיוקא דידה [מי' מוב"ק חת"ה סי'
כ"ז בד"ה והנס כנמ'] משא"ל בשאר אבילות . לא מחייבי' בשאר
אבילות להתחבל משום אבילות לא פלוג :

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

העד לכבוד האמת משום דיוקא דידה [מי' מוב"ק חת"ה סי'
כ"ז בד"ה והנס כנמ'] משא"ל בשאר אבילות . לא מחייבי' בשאר
אבילות להתחבל משום אבילות לא פלוג :

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

תקעו יאכל ר"ת בשר ב' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב
חולק דלה פלוג רבנן אלל כל סמחאבליס מתאונניס
ובלרין קרואיס מוטל עליו לקבור ואפי' איס בעיר דלה בעינן
מוטל לפניו ע"ש . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרבן של מח
בתיפסה דמורה סל"ש דלרין לו אגינוס דכתיב בעיר קף שאינו
מתוייב לבזבז אלל המה כתיב לו מתסקרין ונלוח מ"מ כיון דעכ"ס
אפשר לו לבזבז שייך ב' משום לא פלוג אלל כשהוא בתיפסה
דל"ל לו בשום חופן להסתמך בהמת כשמי ענייניס נפרדיס הוה
וכעין זה כתיב ביד מלחכי סי' ע"ס משלח"פ פ"ג מה' יוס טוב
דלה נאמר דנאמר כיבוי לזורך משום לא פלוג משלח"פ לזורך
דענייניס נפרדיס סס זל לזורך וזה שלא לזורך ע"ש . וה"ל י"ל
כעין זה . ובפרמ"ג בל"ח סי' ע"א במשכנות סק"ח כ' בשיטה

חייב להשיג בעזרתו ממנו מעטות אה"כ ויבטנו כע"ז או כ"ד ע"ש. וזוהי נראה דכביעת כ"ד בדק כוזה דאי אין להם לחטוב מה כחם יפה שיחשב תביעתם כביעת בע"ד ולדכביעת הכ"ד כלל בע"ד מהני גם להחריס מלו. ועי' בחומים סו' ל"ב סק"ו ועי' בסמוך:

תקעה ואין הח' מל' אה"כ

אוחז שמבקש שיטעו הס' הוא כביע"ס. מזה משמע דלא כמ"ש בדביוז הקודם מנהגותיו להעב"ד כוזה הנותן הח' וגם כשהב"ד מוחיט בע"י שהוא לט"ק למה ילמדך הסב"ק להיות שכ' ואולי קאי בביעת הכביע"ל שהובא בב"י סו' כ"ח סד"ה ומדברי כולם להלכהיס איתו מד"ע אלא מפי חוקרינו שהיו נהנו כן ע"ש. וי"ל דלא היה הסב"ק אלא על כס"ג: וכ"ש אם אמר תחילה א"י. כ"כ סו' כ"ח סו' כ"ט מהג"א פ' בחג"מ הערות והב"ב מהר"ן ד"ל. דכיון שהגיד אינו חזר ומגיד אינו אלא כשהגיד מתחילה וכאמר א"י לא מיקרי מגיד ונתקן ט"ס למה אמר תחילה א"י נתמן כו' ע"ש. ולכאורה י"ל דלפי כה"ל דהריטב"א בכתובות ד"ח כתב דש' שפירשו דכיון שהגיד א"י ומגיד נפקא מדכתיב א"ס לא גיד דנדרוש כדדדנ"י גבי יבס אינו לא יבנה כיון שלא בנה טוב לא יבנה והב"א ע"כ בעי לממר כיון שלא הגיד בתחילה בענין זה שכל לומר עכשיו טוב א"י ומגיד ועוד כתב דפרש דלפי' מנדכ"ב ע"פ ז' עדים יקום דבר אלמא על מה שהגיד כב"ד יתקיים הדין לזכות ולמוכס לאלתר וא"ס יכולין לומר ולהסב"ד ח"ך יקום דבר ע"ש. ולפי' האחרון שכתבנו כה"ר דל"ש יקום דבר אלא כשהגיד לזכות או למוכס ונתמדת אחר עדותו עכפי שה' מקודם ללא ידעו א"ס וזאי או חייב ועכשיו נדע שמוכס מקודם וע"כ מלו להשיג אה"כ עכ"פ כשיטתו טעם למה שאמרנו מתחילה א"י. אך לפי' הראשון דקפידת הכתוב הוא ה"ל שלא הגידו תחילה מה שזרועים להשיג עכשיו. י"ל אף דלעיל אמרו מתחילה שזרועים להשיג אלא שזרועים רועים. ודלתי מלו להשיג אה"כ וכזה אינו בגדר א"ס לא גיד. וכמה דלשר לא יבנה א"ס אמר תחילה שאינו רוצה ליבס, והאי מני ליבס אה"כ. רק כשה"ך הדעניו מרחש שלא יבס דמפרי זקתה אז כוזה דלמרינו כיון שלא בנה טוב לא יבנה. וס"ל כשהמז"א הכי בשעת אמירתו דאי דלון שכן י"י להב"א שלא ידע עכשיו. כס"ג כוזה בכלל כיון שלא הגיד ח"ה ומגיד דלפי' מלא גיד לשון להב"א: וא"ס הגידו על דעתו ע"ש. כ"כ שכתבתי בזה הסוג' בשבועות דכ"ו ע"ב ד"ה גמר: וא"ס מבעלה בפיו בלתי ל"ל דמותר. כש"ך כו"ד סו' רל"ב סק"ל ל"ב כ' בשם רש"י דבסו"א בפיו הסגול בלתי גם ב"ה ח"ה שרי ע"ש ובעני' לכוונה ע"ס. וד' רבינו מבייע לדכריו דעמ"ס מקודם דביטול בלב ל"מ רק במקום שאין ח"ס. ע"ז אמר דביטול בפיו בלתי שרי. ומשמע דגם ב"ה ח"ס:

שיטתו

תחילה שלא להגיד האמת ואין שבועת חל"ס על

תקעה כתב ריא"ו דכשנותנים ח' בבחנ"ס עבור

עדות אפי' אמר על הרהוק ועל הקרוב אין הח' חל על הקרובים ואפי' יודעים אין הייבון להגיד שאין דעת המקום שהקרובים יעידו ואין הח' אה"כ אוחז שמבקש שיחגנו הח' הוא כביהנ"ס וגם העדים היודעים הם כביהנ"ס וכפון שאמר תנו לי ח' על כל אותן שיש כביהנ"ס שאם לא אמר כן אין הח' חל על העדים. ואם שתקו כולם בעת הח' א"י לומר שכחתי ועתה נזכרתי להוציא סמוך על פיו וכ"ש אם אמר תחילה איני יודע. וח' הנותן ע"ד המקום ועל דעת כ"ד אין לו הרתה אם לא בהסכמת הקב"ה והקהל הלכך אותן בני אדם שמבקלין ח' בבחנ"ס עבור חמס ומתקבצים עשרה ותולכין לכיתם בחשאי ופתריון צללו במים אדירים והעלו חרס בידם ונשארים בעונש הח' ובגיולת הרבים ואוחז שמבטלים הח' בלבם כש"ש סהריים אין בהן תועלת כיון שהח' ניתן ברוך מיהו מוכס שאין לו קצבה שנוטל כמה שרוצה ויכול להערים ולחשוב בלבו היום או שעה לדעת הר"ם במ"ל. ואם הדירו על דעתו צ"ע ויש שתיירין לכמלה בלבו היכא שמשביע שלא כיון מיהו טוב להחמיר אם לא לצורך גדול ובמקום שאין חלול השם ונראה דלא אמר הא אלא כשודיע שהמוכס עושה לו חמס דמיא דהורגין וחרסין ומוכס העומד מאליו או מוכס שאין לו קצבה כראיתא בגררים אבל בדבר דריג' דינא דמלכותא לא דהא אמר בגררים דבמוכס שהעמידו המלך אמר לידוד כן דינא דמלכותא דינא עי' סו' תקס"א:

תקעט

המנדה אחרים לצורך עצבו על עסקי סמוך אפי' המנדה ת"ח אין גידויו נדויו דאם סמוך נתחייב לו גידויו לא נתחייב לו:

דיני טהרה

תקפ כתב בספר האשכול דהאי דסקי' בברכות בשלוה לטביותא איכא מ"ד בין לרברי תורה בין לתפלה ואיכא מ"ד דוקא אכל התפלה צריך ודאו טבילה דוקא אלא רחיצת מ' קבין. וכתב רב האי כיון דבגמ' ליכא בהא מילתא נקיפ' מנהגא בידך דכל ב"ק אע"פ שאין להם מים אין מהפליין עד שירחצו במ' קבין והרואה קרי ביוה"ב ביה"ז דליכא חיוב

תקעט לכבודו שחצוה כוונתו ע"ד שכל' ה"ך כו"ד סו'

ש"ד סק"ל ל"ח ועל שלא כיבדו בקומתו וסידורו אין לנדות ע"ש. ולזה כ' שחצוה. ודען ראינו ל"ח עמ"ק ד"י דר"ל ממנו פרדיסא אחא גבירא והקבל תחמי רמא ז"ל קאל ולת אשכח ב"י ונדאו ר"ל ואמרי' דשלא כדון מדאו דלם ממנו נתחייב גידו לא נתחייב. וסל"ל שדמו כדון בשביל דלא אשגח ב"י כהר דרמא ב"י קאל דהוא מניעת כבוד כמניעת קומתו וסידורו וע"כ דגם ש"ס אין מריון. י"ל דהא דלא אשגח ב"י אינו אפי"ט מניעת כבוד דח"ל לניחו להניח הסחריני וכו' צומס סד"ס גידו. ובלח"ס כ' בתשו' דר"ך סו' כ"ב חדר ד' דר"ל אז לא היה א"ס גדול. ועי' בפ"ח כו"ד סו' רמ"ג סק"ו:

תקפ

אין מהפליין עד שירחצו בע' קבין. מהלשון משמע דכ"ו עשירי כתב ע"ש ר"ס דלון מהפליין עד שירחצו וכמה ר"י דלפ"ש כוונתו שירחצו במ' סאה ע"ש. וס"ל אלפ"ש דעי' קבין אינו מנ' ר"ה אלא מהפ"ש האשכול שפי' כן ד' ר"ה ועב"י ב"ה ח"ס סו' פ"ח: דאי איכא מ"ס הסחריני מקמים. בעור א"ס

סו' ר"ה ח"ס סו' פ"ח: דאי איכא מ"ס הסחריני מקמים. בעור א"ס סו'

בלשם משה רק יחוד דגדו שרי דמטורס פיעדס סוגה בשמיים
ע"ש. והנה מסיק דלשם רעשו און ראי' דמלמד דמלוקון
לענין יחוד מלוקון עוד כזה דבלשם רעשו אמור לספסל אפי'
בלאכט קענס דלדאסא שס בכרכות. ובלאשז דרה שרי לספסל
במקומות בגלויס אף שנהנס

נרתיסה ורק בנקומות המכוסים
שנה אמור כמבאר ביו"ד סי'
ק"ס ס"ז. וסי' י"ל אף דקל
א"ל אמור לשמוש קול דלשמו
גדו שרי. אף מלשון קול בלשם
ערוס. משמע דשמיעה קולס
דמי לרתיס מקומות המכוסים
שנה. אך קסו להמבאר בל"ה ע'
סי' כ"א בל"ה סק"ב להביט ביו"ט
דפיעס לבי'ע אמור מדגבי קבלס
וסכור אפי' כפטיס אמור
מדאריתא. ומבאר שס סק"ד
דקל פניס מותר לשמוש (וכ'
סמ"ג בל"ה ס"ס ע"ה במבניות
דלפי' קול זמר קלה שרי שלא
בשעת ק"ש) ע"ש. ויפין דשמיעת
זמר דפניס שרי. אף דלהביט
ביו"ט אמור מד"ק אפי' בל"ה
כסוד. ומוכ דשמיעת קול קיל
מכבטה ביופיס אף במקומות
הגלויס שנה. ולמה יחסך
סכברא בלשמו: יגדו לאמור לשמוש
קול זמר קלה. ולהביט ביופיס
במקומות הגלויס שנה פשתיס
אף בנהנס כזס. אך מיינו דכריס
שחייב כטו לחלט עמה כקב"ש
דבלשם דס אמור. ומבאר
בל"ה ע"ה בל"ה ע"ה בל"ה ע"ה
מקלין כזס בלאר עריוס פ"ש
[וגדלס דל"ס בשפייס]. וחלוי
גס כזה דשמיעת קול וכבטה
ביופי' לבי'ע על סיפון
סכברות וז"ע:

תקפב אלא יום ראשון ופנימי
עבודה. כ"מ בחמ"ה
דגדו דל"ס ע"ב ונגמרה שס דף ס"ט מבאר דלרב אליבא
דרי"א כגי ביוס א' לתד וזיוס ז' לתד ורי"ח סוכר דלרי"א
כפי' א' ח' וספוקי סר"א וסר"ב דל"ס כרז וסמ"ג חשש
להמיר סר"ה כמבאר כגי' ביו"ד סי' קנ"ז וכבאר בגולה
שס ביניו עוד פוסקים דסגרי כסמ"ג ע"ש. ובירואס סי'
קנ"ב שממט ד' רביו גרחה פוסק כרז. ולפי"ו לא ס"ל לרבינו
למיסחס כלשון הסמס א' ח'. אך י"ל דרבינו ג"כ חשש להמיר
כ' תימח לכך סחס כפסקין בלשון הסמס:

ואבתוב כזס מס שמתלמי מרב אחד בלשם שנתחוקק
למסוקת דמיס שזכ דה' דהש"ס לא רחשס והיא
אחרי בלוסס. אס לרי"ס לעסור ז' קייס לבעלס כזס עכשו
מן סדק עבור פעס סחרון שרחה אס ספוריס לפייטו סיל
לעיוכוב גס כמסוקת כדעס סס"ע וסח"ז כפיין אשה שרחה
לס. ובימיס אער לרי"ס להסתל לספור מול לס מנה שמו"ס
דס שחלין במכסה אס לרי"ס לספור ע"כ דגרי סחול.
חלס תכוכי מדגרי מנכ"ס סניני שוסתפק גס על סכדיקה
דפסיקה עברה כעל סכדיקה דמי ספירס. ובדול רחס מ"ש
ספ"מ סי' קנ"ז סק"ס מנכ"ס ביו"ד דמס. לגבי ספסק עברה
דחי ל"ע מס שלא הרניסל כל ב"ס שפסח מקורה דהרי
פסוח ועומד כוח וזרי"ס שרדס ססחס מקורה חס א"ל לידע
אלא ע"י בדיקה חו"ס כ' ע"ש. וסמרי' לוי סו"ס כ"מ דב'
הקיס דכחוקק מסולקס דמיס מירא. אשער דכמו דמחוקק
סלג

אי' פ"ח ביניו אריתא דר"ח דיומא דמקס כזה דחן יו"ט
אמור כסמס דיון דאמור בתימס אף יוכל להסתל וע"כ
דלאמור ע"ס כסמס ע"ש. ולכארה סי' אפי' דלס סי'
מותר השמיס לא סי' מוככו בתימס דלח"כ כיון דמקס מלוס
סכרו וסי' רחלס דמלוס סיל

כדי שיוכל להסתל. ואין לומר
דלכחי נאמור השמיס דלמי
מלוס כדי שלא ימנך לרחן ממחם
מלוס חפלה. דזה ע"ל השמיס
דמלוס כמלוס עונו ע"י פסחס
דע"כ ע"כ. דמי להמבאר כעור
ל"ח ריש סי' רמ"ה בלאמור
דספלה כספיה ג' ימיס קודס
שנה [מסוס דמלס כמנהג חלל
סכנה ע"כ] דמי לרב מלוס
שרי. הרי דמקס מלוס לא
יכפס לן מלוס דלח"כ. וסי'
סי' מותר כסמס דמלוס אף
שחלס לרחן לח"כ כדי להסתל.
חלס למש"ל ככרי יוסף נישוד
ד' הסכ"ן סכוכס כס"ך ביו"ד
סוף ס' מילס דלמור לעג גר
ביוס ס' בינו לחלט כזה. דמי'
מספלה ספיה דמותר לרב מלוס
וסי' דבר מלוס חול וסי' ככרי'
דכדבר שפסמין אחר שנה יא
סכל מתוקן בלי שס סך יאמור
עון מילס אחר סכנה לא אף
דחי מלוס כפיקו לכ
סכנה מח"כ כספלה ספיה
דמל סוכו ככל יוס סיסע יסול
לחל שנה ולא רלו לגער ביומי
דכח שנה מלוס לרב סעולס
לסיך סכרו לרב מלוס אפי'
קמי שנה ע"ש. ולפי"ו מוח
סידות דרי' כסידות עונו
לחור יו"ט יא סכל מתוקן בלל
שס סך יאמור רלו לרחוס
לחור יו"ט אפי' אי לא סיה
לאמור כסמס כעלס שלא ימנך
לעבור על יאמור רחילס

תקפב סמ"ג סמ"ג סמ"ג
בכוס מותרת אשורו נדה לשתות אחריו
שחרי לא שרינו אלא לא יאכל חוב עם חובת אבל לא
תאכל לא תנן ושעמא שיצרו של איש גדול וזהוהרר
אחריו. והוא דתנן לא יאכל דה"ה לא ישתה כדאמרין
כעובד אחריו תלמיד שזענש ששתה עמה בימי
ליבונו ועל כל מה שאמרה גענש שאל"כ למה חבונו
הנמ' ורב אחא ז"ל כתב דהיבא דשתה הבעל בכוס אמור
לאשתו נדה לשתות ממנו וראו דאינו אמור אלא דוקא
בכונה אבל אם שתה באקראי בעלמא מותר וכן ז"ל:
תקפג סמ"ג סמ"ג סמ"ג
ברקע עצמה אלא יום ראשון ושביעי מפורז:

לעבור על יאמור רחילס
כעלס שיוכל להסתל:
תקפא סמ"ג ר"ה סי'. כ"מ בחמ"ה רי"ח סי' ר"ח. וסר"א
סוף יומא ביניו מרב סעוד' גלון דמבך על סעביילס
דעיו"כ וסר"א חולק דלל מדיק מנהג דעביילס עיו"כ מנהג
נתימס דחיטע ערבה דלון מבכין ע"ש. והנה כמדתה עביילס
ב"ק להפלה במקוס שריגו לעביילס עיו"כ סי' אפי' דלר"ס
יבך לעביילס ב"ק להפילה ככל סנהג אף אשער דלון לדעוסס.
וממ"ש לעיל סי' קס"ד ובר"מ בל"ה ס"ס מר"ו וסמ"ל. וזע"ק
כעק ב"ק סעובל כדי לחלט חלה ח"ל [פי' ביו"ד סי' סכ"ב]
אס מבך על סעביילס כיון דחול סמ"ג ח"ל וזיס מנהג בעלמא:
דסר"א כעביילס ע"ו וסבך ללל על סעביילס כזר לנדיוס. כעביילס לעס ענדוס
דמקודס מ"ס. סול דל"ס ב' וזנו דחי מבך אחר סעביילס
וסי' ביו"ד סי' רס"ו סמ"ג. אך כמסמחרו דמבאר שס ס"ו
דלרין עניילס [ונפי' רע"א שס כ' ססחס] דעביילס מדאריתא
לא מחשד בש"ס אס מבך ומחי יבך. אך ברי"ה כענה ס"ס
י"ט אחר ש"ל דג מבך על סעביילס כזר לנדיוס כזכ וכן עבד
מבאר ע"ש. וזי קאי אשער סכבר פול לעס ענדוס. הרי משמע
דגס כעביילס שימור מבך לח"כ. וכזה סי' אפי' כיון שכבר
מחויב כמלוס כזשה קודס סמחרו שיבך קודס סעביילס וז"ע:
תקפב וסכרה אמר'. כ"מ סמ"ג סמ"ג סמ"ג
נחשק א' שרי לשמוש קול זמר קלה אמור דמקאי
דה לאתס רעשו ובלשם רעשו אמור כמ"ש ככרס דל"ך קיל

אלה נמסרין מן ה' כ"ג' פסח קודם ימי אקנתה וכו' וכן כן
הקדשה או הוקר שוכרה בשמחה חזקה שהיה נסחה משינה
הקדשה או הכרה שוכר או ינידור כמו בדיקה ח"ס. ונסה
בזקנה והיא ח"ל לומר כן דקדשה אינה אלא בעבדו פליג ג'
שומח משכחיקנה ולא דלחה ע'
ביו"ד סי' קפ"ט סכ"ח לענין
שלא נחש לנפש הרשעון. וח"ל
במד"ד שלא הפסיקה בטערה
ויושי' ששטיינע פומא עזרי' ולא
פסקה מללאות דמיעתה ההגשה
איש רח"ל שפסקה כמ"ס מה"ס
בירון דמכה. הרי ע"ו אלו
דין דמייט' שלא פסקה עדיין
ואינה ככלל זקנה המתווה ב'
במים כיון דלא הלי בזיקה למד
אלא בירוקו דעבר עליה ג'
שטח שלא ראהה וס' פסע .
אך גם בהוכר שוכרה י"ל אף
דזה פועל שלא יפתח משינה .
איש פועל שיסחה המעיין
הפתוח כנר אחי' דלא מייט
זה בש"ס. ובלא"ה מנין דחזקה
א דד' נכסיו אלו מכלות דמיס
היא ככה דלא דלרייתא למיכסה
ע"ו נגד חזקה דכיתה בחזק'
טמאה דלראתה מקדש ובפי'
המכנה הרמב"ם סי"ק דנה
ר"א"ל ר' הכיס דיון שפ"ק ל' וזה
ה' כ"ס אין רואה דס' כרוכ
הפחים ע"ס. וי"ל דהרוכ זה
הוא רוב דרכן כעין שכ' האוס'
כחכותו דף ט' ע"ל ב"ה

תקפ"ה פסק הר"א סמיך דאשה שנודמנה מבילתה
במוצאי שבת חופפת בערב שבת וטובלת
במוצאי שבת . ואם נודמנה ליל מבילתה במוצאי יום
שבת חופפת בערב יו"ט ומובלת במוצאי יו"ט כן יראה
לי שר"ל במוצאי שבת יו"ט חופפת בערב שבת ומובלת
במוצאי יו"ט ולפי שיש שיעור בנוף לבד שיעור הראש
הורגלו כל הנשים לחוף כל נופן בחסין אע"י דמן הנס'
משמע דחפיפה אינה אלא בראש? ומנהג? כשר וטוב
הוא ומעבירו יתח על העמוד ;

תקפ"ה התיר ר"ת והר"א סמיך לחעבור שיעור בית
השחי ושיער בית הערוה במספרים כעין
תער דאמר רב מיכל ארם כל נופו בתער ומפרש בנמ'
במספרים כעין תער והוא דבעי מיניה רב מרי וא"ל
והוא קא גריל פר"ח דה"ק קא גריל וכו' דגריל אפילו
בתער לישתרי משום צער דאינו דרך תיקון נשים ע"י
צער וזה דוחק ע"כ יש אומר ומפרש מילת' דרב דאמר
מיכל ארם כל נופו בתער דוקא כל נופו אבל שיעור
בית השחי ובית הערוה לחוד' לא . וקשה לפירושו
מאי סקשה תלמודא לרב מתיבי המעביר שיעור בית
השחי ה"ו לוקח והא רב נמי מודה בהא ;

תקפו טוב ורא לחודר אפי' בזמן הזה שמשככה
ובושבה של גדה כרי שלא תשחכח תור' מדהיא
מישראל אע"י דמדא' עושה משכב ומושב כל זמן שלא
טבלה אפי' לאחר י' ימי נדותה דכתיב והדוה בגנתה
תהא בגנתה עד שתטבול במים בוח'ו כיון דאינו אלא

ל"ו דל"מ ולא מסמי מרי חזקה נגד רוב דכיון דלאר סמל"ח
וה"ל פ"ס מה"ס ח"כ בזיכר טוד חזקה חל' בה"ס ע"ס .
ומכאן דממי חזקה לחדל בספק סתקל לר"מ . ומסביר
ד"ס"ס לרע"ק . וח"כ הא דכנס לא' מחד רע"ק ח"ש' ביטול
לביגט פ"כ הוא משום דיוצר
מחכנר' לתלות ב"ס דמח
נודס מנה דלס סי' ספק
הסקול סי' רל"י שימטר רע"ק
משום חזקה טערה דהל"ס .
וח"כ סי' לדין דכזה אין לחק
כיון רע"ק לרנן ושפיר ה'ק'
הח"ל . אך כנ"ו כלל ס"א
מלמד דר"מ לא חזיל כבד
חזקס ע"י ס"ס . וכ"ו לכאורה
מ"ס' בהר"ל ריבשוף דלמתי'
דר"מ לא חייס למיעוט בזיכר
חזקס ורוב נגדו ע"ס . ומשמע
דכספק סתקל ל"מ חזקה .
אך יש לחלק בין ספק שטח
מפ"ס דכטעם כעין הא דכטעם
כוס י"ל דהאשטין למיעוט לא
ילכו כבד חזקה כיון דהפגל
חזיק מיעוט דליתא קמן אך
בספק סתקל דסינו דלפטר
לכיות קן או בזאמן אחר ואי
כטעם כוס לכ"ט חל' כבד
חזקה [וחלוק כזה חמלא בש"ס
ש"א סוף פרק י"ח לעמן אחר
יעו"ט] וגר"ד י' דס מכס הוא
או דס דס ספק המקרה
שאינו כטעם הוא ולכ"ט חל' .
בבד חזקה :

תקפ"ה חופפת בנ"מ ועובלת בנ"מ . כ"כ סק"י ציור"ד
סי' קל"ט סק"י כשיטה רש"י דיוס ח' או ב' קודם
הטבילה חזיק אפשר להיות החפיפה קודם וכן ג' ימים קודם
הטבילה חזיק לא אפשר וזה חופפת כלי טבילה ע"ס . ומכ"ס
ביראים שלפניו ד' זולקווח ס"ס קל"ב מפרש דכשחממה
טבילה בנ"מ ש"ל לחוף כפנת חופפת למ"ס טבילה וזה דלא
כמ"ס רבינו בשמו . ומס"ס ביראים דלס ח"כ לעזאזי כפנת
יו"ט ש"ל לחוף חופפת כמ"ס שהוא חל ועובלת למוצאי יו"ט .
כוונתו לעזאזי יו"ט ראשון דאינו חול [ועי' בס"ס סי' קל"ט ס"ק
יד] דל"כ הא אפשר לחוף או כמ"ס בתל טבילה בנ"מ דחול
ובפי הר"ה סי' לרבינו נוסח אחר בביראים :

תקפה וקבה לפי' סי' . בק"י פ"כ דיכמות סי' ל"א ב'
במ"ס הר"ה מהגלוניס חרי טעמי דככל גוש א"ס
ישו אלא ע"ס רשואה ; דבלא שטעם לרפואה פ"כ אסור דל"כ
מחי מוחיב לרב המעביר בית השחי כו' אימיר רב ה"ק מיק'
כל גוש כחער שמגלה מראשו עד רגליו כו' פ"ס . הרי דמחיה
ל' רבינו ונראה מחירוו דק' הש"ס דמשמע דגם שלא לרפואה
מחיר מדלג נקיע לרפואה וכה"ג ראי' לאסור וכו' דלרן
דכעין חער קאמר . ובק' ה"ק דעס דעשה לרפואה כגי . י"ל
ד"ל דס"ל להגלוניס כסמ"ג שטעם כנ"י ציור"ד סי' קל"ב
דלראב"ד דק"י"ל כוונת' מעביר בית השחי כו' לוקס מס"ח פ"ס .
וח"כ גם מגלה כל גוש י' סי' תיקון יופי סי' אסור מס"ס
והי' אסור שלא במקום סכנס אף במטון לרפואה . ופי' כסג'
יד הקטנים הלכות פ"ו ל"ח ל"ז שחגי על ההאורים שהחירו
ללאו כשאלו כוונתו להחלומ' וכן' דלשו הרצור כשאלו
לאסור חלי . במטון למעטס חלי וסאלי כנלאים דהחירו כשאלו
מטון להחלו ללמדו מהכחוב ל"מ שטעם מה לבוש מיוחד שהוא
מזהה הנוף כו' ובאלחם כרמ"כ פוסק דגם כזאנו מטון להגלה הנוף
עובר על ל"ח ע"ס . והי' דכוות' וכן' לרבי לאל דלשו יופי
ואף שמדרכן אסור גם כזאנו יופי . וברנבן שפיר י"ל דמקום
רפואה

ל"ו דרוב דכרנן איש רוב נטור אלא הוי מדרכנ ע"ס . וה"י
אפשר דל"מ הכרוב דד' נשים דמסולקות דמים אלא לענין
דרכנ כמו שלא לעמא כטכרות לנפרע לטומאת מעל"ע הוא
דרכנ וכן לפרישט עונה סמוך לנוסחה ע"י סי' קפ"ד דהא ג"כ
דרכנ . ולענין דאורייתא אפשר דל"ט רוב זה . אך למ"ס הוב"ק
ח"ד סי' ל"ה דלף לע"י וסמוך דרכנ פרישט עונה סמוך
לנוסחה דאורייתא ע"ס בזורק ; לכאורה מוכח מזה דרוב
דאורייתא הוא מדמכ"י ענה נגד ראיכר טערה דפרישט עונה
סמוך לנוסח . וגם לפי' י"ל דל"מ כיון דמכ"י ים מיעוט ב'
בסיס אלו הכרוב י"ל סמוך למיעוט לחזק טומאה דסיסה
מקדש וכו' פלגא ופלגא דאשויס גם לרנבן דר"מ
אמרי' סמל"ח פי' כספרי נכור שרגא ביכמות ד' ל' פ"כ
בד"ה השא בהג"ס ב' . ול"מ דק היכא דבחזקת טערה
שומדח וכסא דפרישט עונה סמוך לנוסחה . בזאמן דגם כזוכר
עונדה ל"מ בלא בדיקה דפסיקה טערה . וגם כהפסיקה בטערה
לענין ספירת הנקיים ל"ע כמ"ס הס"ע סי' קל"ו ס"ק י"ח
בד"ה ועפ"י חיי תמו . דגם בימי ספירתה אינה מוחזקת במעיין
סמוך דמחין רוב נשים שאין להם מכה ופסקא כפריה ומחילין
לספור קת נקיים וחס"כ נתקבלו ומחזרו ורואה ע"ס . וע"כ
קשה להקל בלא שפירשט על עמלם בימי הנקיים אף
כשהפסיקה בטערה ;

ועיד קיימיו על הח"ל סי' מ"ו שה"ק בשמיא להרשב"א
גם במה שא"י שמיאיה דס חילין גם כדוואה דס . דהרי
בנה דל"ח אסור רע"ק לתלמידיו שחממו על שפיהר הכתס
דס ח"ר ולא חמ"ס . ולמשע בדוואה ממש אין מקילין אף
ביטול המכה להגלט ולזאזיא דס . והק' כ"ח הא י"ל דרע"ק
לשיטת דחייס למיעוט וכיו"ד כ"כ"ס כה"ע סי' ס"ח סק"ג
דלא שחי לרואה דס שלא בשעת ווסחה עכ"ד . ונאלחסי קיימיו
בבאר יתק ח"ד סי' י"ז ע"ס . וכנ"ל דה"כ יסבור דגם הק'
דחייסי למיעוט חלוי בבד חזקה . וכ"ג מנ"ס כננת ורדיס מל

פרשה לא גזרו ועי' בירד' סי' קל"ט סי' ג' :

תקפו שרמזה אחר ז' ימי נדחה צמים שזונין אין מתרחקין מטומ' . כ"כ בשה' הרי"ף סי' רל"ו . והב"י בירד' סי' ר"א נד"ס אלב דעת הרמב"ם כדעת ר"י . הביא מהרמב"ן

שכ' ונראה שרבינו הגדול [הוא הרי"ף] שהשגיח טלה שאונס בהמשכה טובר לשרונה ללא דלורייאה פ"ט . והב"ל דמוכח כן גם משאו' הרי"ף שלפניו לדרהא דבינון סי' ה' המוכח כמו בזמן ס"ס שכתבו סוס' כדכחונו דס"א פ"א סד"ס מחלפא דזיו רגילין לעבול אחר ז' לראי' כשפוסקה ללא חסריה התאח' אלא מדרכין פ"ט . וא"כ ששרמזה אחר ז' ימי נדחה קודם הנקיון בשזונין אס"ד דשזונין מה"ס פסול בדי הוא כמקודם הרמיזם בלחן שום הבדל וא"כ למה לא יתרחקו ממנו' כמקודם חף שאין הרישוק מטומ' אלא לזכר בעטמא אלב אי שזונין כבר עמ"ס ימח' דלא עשו זכר אלא לנהי' דלורייאה . ובס"ט ריש סי' קל"ט הביא מהריב"ם דנדורות האחרוני' בעול להשי' עטילות כדי שלא יבוא למכשול ע"ס :

תקפו שמה לא יולאנו דרך שם אלא יגברנו כהן העיר . צבייל ד' י' ע"א בנה' ד"ה צ"ט הק' לב"ס דס"ב צריה סיכי מ"ל כעמח צבית ולו פתחים הרבה דטון עומאים הא י"ל לבאוף כשזוניאין כסחא פתח אכרר הדגנ מתחילה וכופו ללחא דרך שם וחי' ענון ששאלו פתח חדש והולילו המה דל"ט

צריה ח"י מיירי דשאר המה צמקומו עכ"ל . הכי דמפרשו הא דסוף עומאה ללחא דעומא הוא חף בשלל יאל משם אלא מחמת דרגילות ללחא משם עומא ורק נפסח ח' הספתחים או חיטב דשיך צריה דליקין אי היו עומדים ללחא העומאה טהורים אלב צפחה חדש או ששאר המה צבית דל"ט כזה צריה לעור דסי' עומד לכך עומאים מולס חף שלל יאלה העומאה משם וסי' כיון דרגילות ללחא דרך שער העיר ראי' להיות עומא חף בנקב כהון העיר . זלח דיימח דזה שיוקבר הון העיר יוסר שמה מהא שיפחה פתח חדש או שיפח צבית דוחק . ובפ"י שם היות צ"ע ק' הוסי' הכורר דהא מ"ל לעין שאין כסחן דשאי לייכנס דרך שום אחד מהפתחים וכן אין להשתמש בכלים שנמאלו שם עור לאחר שיפחה ע"ס . והב"ל דלריק טעם צמ"ס רש"י טון עומאים ל"ס כלים העומאים כולל הפתחים כו' . ואמאי לא מפרש דעומאין קאי על הפתחים דנפ"מ מלבד לכלים גם להא דלחן כהן דשאי לייכנס [ולאוי יסבור דש"י כמ"ס רבינו מר"י שאין כהן מותר על סוף עומאה ללחא] . וז"ל לנשון עומאים ל"ס אלא על מה שנטמא לעולם כשהלג וז"ל לעור קן על הפתחים ללחא הוסיף המה נטמאו עומאל ולח סי' על הכלים דעומאתן לעולם ובהלגו . וא"כ מתוך ק' הפ"י דאי לעין שסכן לא יכנסו ואלו להשתמש בכלים עד לאחר שיפחה הפתח ל"ס ע"ל לנשון עומאים . ודע דכהא דסוף עומאה ללחא דפרש"י צבית דל"ט ע"ל דהוא הל"מ ולכן אין צריה צבית דתורייהא . אפ"ק למ"ס בנז"כ ח"ד סי' קפ"ו מפי' הרמב"ם והר"ם דמס' עקלוות סי' מ"ד דדוקא צניקו מה"ס ותיעורו הל"מ אמרי' סייקו להחמיר משא"כ צניקו הל"מ סייקו

זכר בעלמא כיון שרצחה אחר ז' ימי נדרתה במים שאובין אין מתרחקין מושבכה ומושבה וכן המנהג :

תקפו מעשה שבא לפני תר' שמואל סאיוורא על שני בתים שהיה זו לפניו וזו אחרת או היה סותר כהן לזויות כהיצונה והיה הרב רוצה לאסור מפני שסוף הוסיף לצאת בצד החיצונה והכי נמי אמרינן נבי זיו שלפני הפתח שטמא בשביל זה ויש שרוצין להקשות לו אם כן אין כהן יכול לבוא פתח שער העיר כשיש מת בעיר וכן דרך פתח בית הקברות דכמו כן איכא סוף טומאה לצאת ואינה קושיא דשאני התם דשמא לא יוציאנו דרך שם אלא יקברנו כהון העיר . והר"ם מנהח מהלק דלא אמר סוף טומאה לצאת אלא באהל שסמוך לאהל התם בלא הפסקת אויר מיהו רבינו נתנאל מקינון הראה לתר' שמואל שאין כהן מותר על סוף טומאה לצאת ואפי' תחת הזיוים ועל אסקופת הפתח יכול לעמוד . ובלבד שלא יהא שום פתח טמא להביא העומאים :

תקפה אסור לכהן לייכנס בבית הקברות בשביל לקבור את אביו כי בחזרתו יטמא לשאר מתים . ויש שרוצין להתיר רק שיחזור מיד ויפוש סמתו וילך בקצרה וישועות הוא בידם הרא דמי יברור לו הקצרה ועוד אי אפשר לו שלא ישרא מעט ואפילו לא שהא שיעור שחייה דכי האי גונא במקדש פמור הכא מיהייב משום דאיבעייא לן פ"ב דשבועות נבי גזירי אי בעיא שהייה למלקות וקאי בתיקו בספר המצוות הקצר :

דיני מילה

תקפת השיב ר"י ברי יהודה לר' מנחם בר' סביר דודו שאין לומר תתנונים ביום המילה מפני שקבלוהו בשמחה כדכתיב שש אנכי על אברתך :

לקולא פ"ט . ובשעס"מ פ"ג מצויטין כ' בשועת הר"ן דהא דכדלורייאה ח"כ ובדרכין י"ב כוא משום דענין צריה אינו רק ספק ובשל מורה לחומרא ובדרכין לקולא כגל סר"ר ע"ס . ויהא מוכח דהרמב"ם והר"ם לא יסברו כן דל"כ כהא דסוף עומאה ללחא דעומאתו מהל"מ ימח' ב"י י"ב כמו דמקלין כספק דשל"מ כדדרכין דלף דעומאה אוכל הוא מה"ס . כא דסוף עומאה ללחא כשאינו מחיל העומאה עכשו חשיב עיקרו מהל"מ . וענ"י ביו"ד סי' שט"א ובפ"י צבייל ד' י' דפרש"י ד"ה כולס עומאים :

תקפה כי נחמרו יעמא לשאר מתים . רלח"י

כס' כרס שלמה בירד' סי' שט"ג שכל' דלמ"ס הרמ"א דוכן להחמיר שלא לעמאה רק לעורך קבורה . אסור לכסן לסגור עיני צביו אחר המיתה ככוסו בשאר מתים ע"ס . והב"ל למאי דמשמע כצריה שם דכסוחו מהחיל על סמח ונוגע בו אז אחר שאינו כחולס הון פנוע אלב העומאה כמו כנגע אחד כסנוע כמח כגורו ונגע ע"ס ובפ"י . וא"כ כעט שחא כובלס כעט אינו מוסיק עומאה ע"י נגיעתו כמח . וא"כ למח"ס כפ"ס סק"ד מהגהות דליכא דכחל מותר להיות צבית כמח שחמה לעמא לו חף שחמרים עסקין עמו דשמא יטמרו לו לעורך ארון ומכריכין וכדומה הון לעורך קבורה ע"ס . וכיון דעומא לו להיות צבית למח לא יסגור אז עיניו כיון שאינו עוסק עומאה ע"י נגיעתו :

ואכתוב כזה סערה ח' צדיי עורס בן' הסוס' כסנהדיין דר"ב ע"א נד"ס הסיח צבא דמשאל ואלגנן היו שדחו לפסח שני ואי שריפס ממש היו לא נעמאו וחי' דלדון קיימה היו כו' ועומא ע"ס . ולחארה י"ל דגם אי חף שאין קיימה ימח' דלריק להכין חף מ"ל שלא ישר העלס לח שאין כשרף כמ"ס הסוס' צב"ק דט"ו ע"ב נד"ס והוא מהמ"ל . והרי עלס כשעורה עומא כמנע ומשא עי' רמב"ם פ"ב עומאת מת סי' ע' . וז"ל דמ"ל צמאל דלא כרע צמודים דשרדו עפשה ממש . די' ע"ל בני כששרף הלח שלו . וא"כ כבדד ודאכיוו שרייקס היו לכך נעמאו כסושאים כעומאת משא משום עלס הלון דשאר ממש . חף למ"ס בשה' משיל דרקס סי' מ"ס . הובא בגליון סה"ס מהגרע"א ע"ס דלחן דחשה לפ"ס אלא כשנעמא כעומאה ששכיר עגלה עני' ע"ס . לפ"י לוחא דנדינו עי' גזיר דל"ד :

תקפת שאין לומר חטוים ביום המילה . רבאר היטב כה"ח סי' קל"א סק"י י"ב מביא עהל"ק דגם כגולד מהול ומטיף ממנו דס צריח ח"י על עיניו ע"ס . והנה כמשכנות יעקב ח"ד סי' ס"א מלד כגולד מהול שטרך להקיף ד"ב אס הוא מטעם ספק ערלה ככופס או משום דטעמא ד"ב גופס מלוא ע"ס . ולחארה י"ל דאי מטעם ספק ערלה ככופס לא דחיין נשילת חפס דל"ט זס אלא משום שפחה דעמא דהיית וכזה ספק אס מקיים עכשו חפס . וחי' טעמא ד"ב מלוא מלד עגמס שפיר נשילת חפס מתמח שפחה דעמא הליית חף שערתי' מדכתיב שש אנכי על אמרתך שחמרה דוד עכ"ל גם על עגמו מוכח דגם כגולד מהול שייך שפחה סמלוא דהא דוד עולד מהול ה' כדפרש"י כהלים קאפיטל ס' סנהאסרס מתחם לזוד

לדוד שה' עמנו הם שמלך מאל. ובהא דפיש' ד' קל אמרתיך
 אמירה יחדה כו' שכ' סריף בעין יעקב דדייק רגל'ל אמרויך
 לשון רבים ומדקדקת אמרתיך לשון יחד הוא על האמירה סל'
 שהיא המילה ע"ש. לע"ק לומר דכתיב אמרתיך לשון יחד כמו כלו
 מיני לאמרך. עתן לבויו אמרתיך. שידרש כ"ז על מלוח מילס דוקא. ונ"ל כמ"ש המכרש"ל דלשון ע"ש
 שייך יותר במלוח מילס מכשאר מלוח או כמ"ש רבינו לקמן
 ס"ם תקצ"ט

תקצ כדלחא בחדש קנא קנאחי. ע"י טבור יו"ד
 ס"ם רס"ט דל"ל קב"ה חייך שאלו עושין ברית מילה ע"ד
 שמרסה בעיניך ט'. ובפריש"ס שס' כ' דש"י נהו לו זס לשכרן
 וזס דורשין דל"ל לחסד מוליא לנו על בני שאון מקיימין
 הכרית בעיניך תרסה פקיימין וי"מ קתא הלשון אבל קסה לומר
 שאל"י הוליא דיבס וגס א"ס מי ויבית לחל"י שיבול וירלס
 בקיומו ע"ס. ול"ג דמס ל"ק הכדורשין לנגחי ריזו דלמס דיכר
 ומ"מ הקפיד הקב"ה על שמלמל חובס דלפניו על יסרלס וכדלחא
 בילקוט מלכיס ח' ס' ר"ח כפסוק כי עזבו בריסך בני יסרלל
 דינל עושס מפני זס ונלמר לו ונח אלטיש ע"י שפט המסח לנגחי
 תחתיך וכמו דנעס מרע"ס על טלמר שמשו נח המוריס וישע'י

למפשות סדק או מויל ולדמות אבילות כשאלפך בחאר. אבל רחילס
 צוסי"כ כדי שיעבוד עבודה סיוא בגדר סיוא דלא נלמר רק רחילס
 דתעטנ וכמו לעונר במ"ס צוסי"כ כדי לשמור סירוס כדלחא ציומל
 דע"ז ע"כ. ונלפסר דלחור דלנך דכוותי' לא ס' ימין לדמות מפני
 חשס הפסד ממון אלא משום דכס"ג דלוינו כטווס לתענוג לא נלמר
 כלל. ומי' כשנס דקל"ט ע"ז כדל"ס ס' דנרלס דלפי' למ"ד
 טובילס ציומס לינו מלוה מל' לטובל כשדלס צוסי"כ לפי' מנומלח סח
 ומין שאל"י עטילה לחפילס כיון שאוסיס רחילס דתעטנ ע"ס. וס"ג
 מולו לטובל כשדלס כדל"ט חל"ט כשאלפסר להסקייס ונלחס משל"כ כד"ד
 וכמס"ס. ואלוי נס סו"ג דהכין לדכריו כמ"ס דיש לדמות כדכיו:
תקצב סיוכא שיועס סלכ למול חסור לו להניח לחאר

למול. דל"מ צו"ד ס' רס"ד כ"כ מהל"ז וסקסס דמ"ס מכס"ס
 דשלוו סו אדס כמלוו ובערנוטס כדנפס ס' כ"ח' כ' כיון דלפיקן
 מקרלי ככיסוי הדס מי ששך יכס' וכמילס מיימול אכרסס אח' ילחך
 כנו דמלוה על סלכ כעלמו למולו כד"ה ל"ס ששאל"י דע"ז גופי' קפיד
 קרס שישעס כעלמו ולס ע"י שליח ע"ס. ולס ל"ל דלף כסמכס
 וכקירלס ינמס וכמדידס ע"ע סהובס כר"ס ערכין כדור"ה קרבנו
 דמעטני' מקרלי דלזין ע"י שליח. ו"ל דקיס לכו לחכמי ה"ס לררס
 כן. אבל או דלזין לנו לררס דרשות מעלמינו מה שלס מלינו כן חכמי ה"ס [ע']
 יד מלכס ס' קצ"ד] ונ"ס"ס לא מלינו דמילס לא מיימסר גליחס
 און לנו לחדס כוס נגד סכלל דששכ"כ ככס"ס ד"ל"ל דהקורס לא
 גילתס אלא זס דשמוח קרס לחאר לחוס כמלוה כיוסו וסלכ כמילס כנו ולס דל"מ כרו שליחו. עוד כ' דכיסוי ומילס
 דכסששוחט וסלכ אורס עוסיס המוס דיטול כל ארס לעשות המלוה נמלל דשמוח. המלוה לחאר המלוה סיוא של השוחט והף
 שזמור לו שישעס בשליחו און כדלחורו כח להמין המלוה עולו להסוח שלו ו"ל"ד להס דמלי לעשות שליח לחרוס כשביעלו וכן
 כב"ק דק"ט כהן מקריב קרבנוחו כל זמן שירלס ומלי ליתן קרבנו לחאר להקריב במקומו דסס און לומר שיהס המלוה דשליח כיון
 דלזין חסבוהס שלו ואון תורס שלינו שלו וכן הקרבן כעלמיס ולכך יכול להיות מלוה דמשלח ע"ס כדורך. ובג"ל דמחשו' מהר"י כדנלס
 ס' קע"ח מוכח דלס כסכרתו דנשאל בקנס מלוה גלילה והאלסס אי מלי לעשות שליח במקומו כשעשס מולס וכסיב דסיכל דלס
 מלי עביד לא מלי מלי שליח ע"ס. ומשמשו דכריו מלי לעשות שליח במקומו שיהס נחש המלוה על המשלח. והדי שס חסות
 שיש לו כגלילס והנחש אינו דבר ממשי כהנחש וכחוס ולס גזול סוכות שלו כהס מחמת שקיס. מכות השוחט וסלכ ככיסוי ומילס דיכול
 כל אדס לעשות המלוה כשליח עושה אורס סהוחט וסלכ. ואי ל"מ שליחוהס להמין המלוה למשלחס נס כידון דמכר"י כדנלס רלוי לסוי'
 כן דנ"כ כל אדס מלי לעשות המלוה כשליח לקווס כשס אורס:
תקצג דסיכא דמס סכן לחאר ל' ע". במהר"ק שורש
 מ"ע כ' דלס כיולו הפוסקיס שס עסק לומר שינכך שחייטו כשמכרך על הדיון כמח לחאר ל' וסוכס כדמ"ל
 צו"ד ס' ס' ס"ב ע"ס. וכרי לפחד דהר' מוני' ע"כ יסבור דינכך שחייטו ככס"ל דל"כ ל' רלוי לנכך שחייטו
 גס כמי משום לא פלוג כמ"ס לענין שהמסחס כעמוטס והרי כגמ' סוף פסחיס מבוחר דמכרך שחייטו ככס"כ. וסוס כמ"ס רכ"ט
 דלוי

תקצא

תקצב

תקצג

בעל ברית ואסרו לו להיכנס בסעודה :
 היכא שיוע' האב למול אסרו לו להניח לחאר
 למול וגם אחר אינו רשאי למול בפניו בלא
 רשותו דמצינו עליה דאב רמיא:
 פסק רבינו אבי העזרי שאבי הבן מברך
 שהחיינו לפי פי' הירושלמי ודוקא כשהוא
 המהול אבל אם מל אחר לא וכבר שאל הר"י פטר סו"א
 מאי שנא כפריון הבן מברך שהחיינו כדאיתא פרק
 ערבי פסחים ומאי שנא בברית מילה דאינו מברך אפי'
 בכנו חכבור. וחשיב לו ר"ת ז"ל מדאמרינן פ"ק דכתובות
 דלא מברכין שוההמחה כמעניו כיום מילה מפ"ס צערא
 דינוקא ח"ג סהאי מפע"ס. ורבינו שמחה מפ"ס דעל
 פדיון הבן מברך שהחיינו שברור לו שזכה לקיום מצוה
 נמורה אבל נבי מילה חיישינן שסא נפל הוא ואפילו
 היכא דקיס לן בגויה שכלו לו חדשיו לא פלוג רבנן.
 ואין לעשות ברית כפחות 'מעשרה כדאיתא בפ' י"ח
 דפרקי ר' אליעזר דהוח ליה עדות נאמנה לישראל. וי"א
 שבכפריון הבן יש לברך שהשמחה כמעניו דליכא צערא
 לינוקא והר"י טוביה אוסר דאין לברך דהיכא דמת הבן
 לחאר ל' יום צריך לפדותו וחתם איכא צערא ולא
 סברכין הרבך בשום פנים אין לברך :

על שאמר ובתוך עם עומא שפתיס חכמי יוצב ע"ס. ולהדורשין
 לנגחי שהיו דרך עושס שירלס. ל"ק מי מכריו שיבול וירלס
 דלס הוא דרך עושס סוה מוכרס חס"ס. אלא דמהלשון שהובל
 כל"ז כדל"ל ס' ק"י חל"ל סקב"ה כעטיס ארס מוקלס
 כו' וכאן ארס מקנל על עסק הכרית חייך לוי אכרוס ברית עמך
 ברית שלס וכרית כסוס ולס עוד אלא שאין יסרלל עושין ברית
 עד שחלס רוחס בעיניך כו'. ומשמשו דל"ל לשכח ככרית שלס
 והכוס. ואינו סמירס דל"ל מהילקוט ב"ל דהי' כוכ קלס חובס
 וכות קנחו לס' הי' רכ המוס עושין ב"ל דיושב כמעניס שכ'
 התוס' כמעניס ד"ל ע"ל כד"ס חמר דיש כוס עכירס ומלוס
 ככ מהעכירס ע"ס :

תקצא

ואסרו לו להכנס בסעודה. הכ"י צו"ד כס"ס
 ש"ל כהב מהמסר"ל דמחר. ובגוב"ת ח"ד ס"ס
 ר"ג סוכס כמסר"ל דמחר להדק ומסל חף כשאלפך כחאר
 שלינו אבל. מהא דהי' פיסוס בקלס עבודתס צוסי"כ כשכר
 כסכן דקיוס להכנסין חכו הככס הכרס ומחר לכולס הטובילס
 וקודיס ידים ורגלס צוסי"כ שחוסר כדלחס והיס חלפסר לחאר
 לעשות כל העבודות כדי שלא ימכרס טולס לרחוץ ח"ז כיון שחיסור
 רחילס מדרכין והחר לזורך עבודה כל מי שזוכס החר לו ע"ס.
 ונ"ג דלוי רלוי דס"ס דשייך כוס כרוב עם הדרת מולך כשרכיס
 מתעסקין עבודה מי' פסחיס דס"ד ע"כ. וכדלי כשכיל זס
 לדמות חסור רחילס דרבנן כד"ד לחל דלס חיסוקי' חיסור
 כסמלוס כעניעס ע"י סלכל מלינו נעסס ע"י אחר חלפסר שאל'
 לדמות אבילות ולעשות לו יו"ע. ע"ל דנפ"מ כן כשהוא כגדר
 היחר לכן כשהוא כגדר דהי' עי' כיומל ד'ו' ע"כ כהל דעומתלס
 ציצבור ח' דמוי' או הותרס דלס לישלח לר"ג דס"ל הותרס חפי'
 חלכס מוסרין כסמלח כסמלח כית אכ עבדי נמי עמלין וחי דמוי'
 מהדר'י חטורין כשאלפסר ע"ס. וסוס אבילות שדחמס מפני יו"ט
 סוה כגדר דהי' עי' כמ"ק ד"ד ע"כ. ולכך י"ל שסיר דל"י

תקצת ומכאן ק' לבעל כ"פ שפי' דפריעה מילת לא ניתנה להכרח. וזו מילת דרב ביבימח דע"ל ע"כ ובהי' אחר ובני א"י עד שיסא בן ל' יום. [ובדלוי מיירי בלא ידעי' שכלו חדשיו דבידעו שכלו חדשיו גם בני א"י היו מתחבלין אלא בלא ידעי' דלול' דלול' ד"ב בדר רובא ובני א"י לא לול' ולאו וסגין כבמי א"י עי' ביו"ד סי' שע"ד ס"ח. ושם סי' ל"ד ביבסא שפאלא בלא חיליא וזל יבס מעד"י דבני א"י מויליאן מזה ומזה וז"כ עשי' יבסא שפאלא וסמקיימת עם כעלס. ולכן פסק' דמוליאן לוחה כמבאר בח"כ"ע סי' קע"ט ס"ב. וה"כ פשיעו שאין תימא בזה דלפסק ללכת ידי שיהיה בחול :

ומכאן קשה לבעל ח"ג שפירש דפריעה מילה לא ניתנה לאברהם וקשיא לן לפי' דחשיב קשיעא בר שלום נר נמור הא קיי"ו מל ולא מבל אינו נר עד שיפול ויטבול. וליכא למי"ר דמבל קודם דמבילה באחרונה היא דמוכח בפרק החורין וכתב ג"כ הרב כשהמולה סברך סכסא ערות התינוק דכתיב ולא יראה בך ערות דבר וכן סובר רבינו יחיאל מיתו הר' פרץ סתור עד בן שנים ונ"ל דשעבא דאו ביאתו ביאה אך כשהוא משונף מצואה יש לחוש אפי' בבן ח' ימים דאע"ג דאינו אוכל כוית דגן סבל מקום טוב יבסות :

תקצת טוב הוא לחשליך הערלה בחול כי מצאנו חלוקה בין בני א"י ובין בני בבל בני א"י מוהלין במים דכתיב וארחצך במים בני בבל מוהלין בעפר דכתיב גם את בדם בריהך ונ'. והחול טוב לרבי שניהם כי יש בו מים ועפר כדאמרינן נבי עופות שנבראו מן הרקק :

ת"ר השיב רבינו יואל דחא דאמר פ' יוצא דופן ובפ' הערל דהיכא דהולד צועק ויצא ראשו הוין לפרוודור דמשם מונין לו ח' ימים ח"מ במקשה. אבל בשאינו מקשה לא :

ת"ר כתבו הגאונים פרים עויג דמנייר א"צ להפיוף סמנו דם ברית הואיל ואין לו טובהה של עבודה אלא נכנס תחת כנפיו השכינה כאשר כמבילה :

תם ונשלם

שבת לאל בורא עולם

ע"י השמים או בקצן שפ"י חומת המוהל מחק עור הפריעה למטה והשאר כך לעולם. אך למ"ט בשעת הי"ש דהלל"ט דוקא לעשות אצו קרע בשור הפריעה עד שייך זה גם בגדול. והאי ראיא שלא לעשות ממנה רוב המוהלים שקורעין עור הפריעה. עור כ' בית"ש דמקטיעא אין ראי' דאין אידות שהוא מוצנן למי העוס"ב כיון דמאי דה"ל למיטבד עבד ולא כ"ל שעת הסער לעשות פריעה ע"ש. וכי"ל דיוצר יתכן דנריו למ"ט המהרש"א כע"ז שם כהא דככה רבי ואמר ים קונה עולמו בשעת רחח. דהיינו שקונס עולמו לפי מדרגתו ולזה ככה דלא קנה עולמו רק בשעת רחח שזכרנו ויאל מהעולם ולא זכה למדרגה יותר גדולה ע"ש. ולמ"ט הי"ש ע"ל דככה גם על זה דנשוד עשה כ' פורע עולמו וסי' נר גמור ובודאי הי' זכה ע"י למדרגה יותר גדולה. ומתיב"ש נראה דלא נחת נתי לך רבינו במאי שלא עכל :

תקצת והחול טוב לדבני שיהיה. יב"ש פ"ח יבימות סי' ל' תמה מאחר שאלו עגרינן אחר בני בבל בכל

ת"ר אכל בשאינו מקשה לא. כשלא יאל חוץ לפרחודר מיירי עי' דמ"א ביו"ד סי' רס"ב סי"ד דכשאלו לועגת דכתיובת סיס עונח כנענס כמו בשאר פנעמים ולא כ"ל תבלי לידה כלל דהאס נאזנת שיהיה מונח כמו בשאר פנעמים וכנס ומנין לו מיום הלידה ומל"ט ע"ז מל"ט משע' ר' יואל והוא במהרי"ו סיפגן כ"ה ובש"ך שם סק"א ככה דאס סי' חוץ לפרחודר סיחה מקשה לילד ע"ש. ומשמע דמקשה א"י נגד הרוב לומר שזכה קודם יניחת רלבו חוץ לפרחודר די"ל לנגב לפרס לא דקרקע היעב. אך בל"ז הל' מילה סי' ק"ג הביא משע' ז' וז' דמשמש כנענס והרגישה שמישמה רלש הילד שמונה בשופי כבשאר הימים ולא יאסה מקשה לילד כ' וחו' דלפי' סיחה מקשה סואלי שיהא משמשה בולד כבשאר כחנטו למעלה ולא הרגישה שילא חוץ לפרחודר לחמנה סי' ע"ש. ואולי י"ל דהרמ"א דנקיע ס"א דהרגישה שמונה כבשאר פנעמים ולא נקיע שמשמשה כנענה כרלש הילד עי'. אלפס דרלש כז קליטא מן משמשה כנענה כרלש הילד שמונה בשופי סי'. ולכן מסחי' כשנסתך בלא כ"ל תבלי לידה כלל אכל כמפן המבאר בל"ז דהרגיש עינה היא סמני' עלה גם כמקשה. וא כיון דלאו למפשה נקיע דלחמנה גם כמקשה לעונדא דשכל למשע' ל"ה מקשה לא נקיע כרמ"א ז"ע :

ת"ר א' הגאונים סי'. כ"כ ביו"ד סי' רס"ח עמ"ס הטור בשם גלון פרים שבלו סי' כ' מבאר היעב כסוף פסקי הריקאנטי. וכוונתו ג"ל דכעור כ' החילה כנכרת הגיד וע"ז כ' וכ"כ גלון פרים סי'. וה"ל דגלון נמי מיירי דוקא כנכרת הגיד לגמרי. ולזה זיין לדבני רבינו שכל דאין לו גובהה של עטרה ולפי' ששאר מגידו כפי' ל' כנעילה למד :

תמו הפסקים במספר אחת ושש מאות

מאת הרב רבינו מנחם מריקאנטי

אשר בעוד אל דעות

חדושי וביאורי עליהם כוננתי